

Horisontaalne põhimõte	"Eesti 2035" alasihi "Tegus inimene" näitaja	Selgitus horisontaalse põhimõtte kriteeriumi seose kohta meetmega/seose puudumise kohta	Tegevuse mõju arvestamise/suurendamise viisid	Lõplik juhtivministeeriumiga läbiräägitud hinnang puutumuse olemasolu kohta.
Võrdsed võimalused (CPR artikkel 9 ja 73)				
a)Võrdsed võimalused	Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik.	Lahendus aitab kaasata uussisserändajaid, eri keele- ja kultuuritaustaga inimesi ja tagasipöördujaid ühiskonnaellu, suurendab nende panust kohalikku kogukonda ja kasvatab kodanikuaktiivsust. Tegevuse eesmärk on suurendada sotsiaalseid kontakte erineva emakeelega kogukondade vahel, et luua suuremat ühiskondlikku sidusust. Vabaühendustele suunatud arenguprogramm keskendub sihtrühmade kaasamise suurendamisele, et eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed ning tagasipöördujad osaleksid rohkem piirkondlikes ja huvipõhistes kogukondlikes ettevõtmistes.	Partnerite korraldatavate koostöö-sündmuste eesmärk on soodustada koostööd eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste vahel. Tegevuste raames koolitatakse vabaühendusi, et nad kaasaksid rohkem keele- ja kultuuritaustaga inimesi ning tagasipöördujaid oma tegevustesse ning oleksid samas ka teadlikud võrdse kohtlemise ja ligipääsetavuse põhimõtetest. Lisaks toetatakse mentorite süsteemi loomist. Mentorid toimivad kogukondade vahelise koostöö hõlbustajana ning nõustavad piirkondlikke vabaühendusi, aidares kaasa kontaktide tekkele läbi erinevate koosloome ürituste. Elluviija korraldab partneritele kohtumise ÜKP võrdõiguslikkuse kompetentsikeskusega horisontaalsete teemadega	Puutumus olemas.

			arvestamiseks tegevuste elluviimisel.
b)sooline võrdõiguslikkus	Soolise võrdõiguslikkuse indeks	Balti Uuringute instituudi 2019. aasta vabauhenduste uuringust selgub, et vabatahtlikest on ligikaudu pooled mehed ja pooled naised (vastavalt 47 ja 53%) Toetusmeetme fookuses ei ole eraldi sooline võrdõiguslikkus, küll aga panustatakse sellesse, et tõsta huvi kogukondlikus tegevuses aktiivse osalemise vastu, olenemata soost, sh pööratakse erilist tähelepanu pererände alusel saabunud abikaasadele, kellel on suurem oht jääda sotsiaalsesse isolatsiooni.	Soolise tasakaaluga arvestatakse Eesti Rahvakultuuri Keskuse (ERK) ning Integratsiooni Sihtasutuse (INSA) kogukondlike koostöötegevuste korraldamisel. Tähelepanu pööratakse pererändega saabunud sihtrühma kaasamisele. SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) arenguprogrammi tegevuste planeerimisel tagatakse, et kommunikeerimisel ja elluviimisel arvestataks soolise võrdõiguslikkuse printsiipe.
c) ligipääsetavus	Ligipääsetavuse mõõdik	Lahendus mõjutab ligipääsetavust eelkõige kogukondlike tegevuste, sh vajaliku info kättesaadavuse suurendamise näol. TAT-i sihtrühmad on uussisserändajad, eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed ja tagasipöördujad, kellel võib ebapiisava eesti keele oskuse ning sotsiaalsete kontaktide vähesuse tõttu olla piiratud ligipääs kogukondlikele tegevustele ning kohaliku tasandi teenustele. Samal ajal võib nende sihtrühmade seas	Kogukondlikud koostöötegevused, vabauhendustele suunatud arenguprogramm ning mentorteenus luuakse kaasava disaini põhimõtetel: olulisel kohal on pakutavate sündmuste, teenuste ja materjalide keeleline kättesaadavus eesti keelest erineva emakeelega ning erivajadusega sihtrühmadele. Kogukondlike tegevuste ja sündmuste puhul peetakse silmas, et ruumid oleksid ligipääsetavad

		olla füüsilise või intellektipuudega, nägemis – ja kuulmispuudega inimesi, seetõttu tuleb tegevustes ligipääsetavust laiemalt silmas pidada.	liikumis-, nägemis-, kuulmis- ja intellektipuudega inimestele, lastele, eakatele, ajutise vigastusega inimestele ning lapsekäruga vanematele.	
Regionaalareng (CPR artikkel 9 ja 73)				
a) Regionaalne tasakaalustatus (piirkondlike lõhede vähenemine ja teenuste ühtlasem kättesaadavus)		Tegevuse eesmärk on väga laiapindne, et kogukondlikes koostöötegevustes saaksid osaleda inimesed kõikides maakondades ehk kaetus on üle Eesti ning tegevustega jõutakse ka n-ö äärealade inimesteni. Elanike arusaam kogukonnast ja vabatahtlikust koostööst varieerub palju sõltuvalt keelelisest ja kultuurilisest taustast, mistõttu on arvestatud, et piirkonniti võivad lähenemisviisid erineda ning näiteks Ida-Virumaal on vaja sihtrühma kaasamiseks rohkem teavitustööd teha.	Tegevuste puhul lähtutakse sihtrühma paiknemisest, kuid arvestatakse regionaalse kaetusega, et kokkupuuted erinevate kogukondade vahel võimaldaksid suuremat sidusust. Kõige rohkem sisseändajaid asub elama Tallinnasse ja Tartusse, samas on mitte-eestikeelne püsielanikkond on kõige suurem Ida-Virumaal. Seal viib tegevusi ellu Integratsiooni Sihtasutus, kellel on varasemast tugev kogemus piirkonnas kogukondliku koostöö korraldamisel. Ülejäänud Eestis teeb tegevusi Eesti Rahvakultuuri Keskus, kes teeb tegevusi ning palkab mentorid 6 põhipiirkonda (Harjumaa, Tallinn, Lõuna- Eesti, Kesk-Eesti, Lääne-Eesti, Kagu-Eesti). Vabaihendustele arenguprogrammi pakkumisel arvestab KÜSK samuti regionaalse kaetusega. Tegevuste puhul arvestatakse, et	Puutumus olemas.

			teatud juhul on vajalik pakkuda osalejatele transporti, et ka nn äärealadelt pääseksid inimesed osalema.	
b) KOVide haldus- ja arendusvõimekus ning autonoomia	Tööjõus osalemise määr 15-74a	<p>Tegevused aitavad uussisserändajaid, tagasipöördujaid, erineva keele- ja kultuuritaustaga inimesi rohkem siduda oma piirkonnaga ning seal elavate aktiivsete kodanikega (nt vabaihenduste liikmetega), luues tingimusi, et nad saaksid rohkem panustada ning osaleda kogukonna tegevustes. Seeläbi suureneb ka side kohaliku omavalitsuse ja riigiga.</p> <p>Kogukondlikesse tegevustesse kaasumisel saavad inimesed uusi oskusi, kogemusi ja kontakte, mis võivad aidata kaasa uue või parema töökoha leidmisel.</p> <p>Vabatahtlikust tegevusest saavad noored olulise koostöökogemuse, mida hiljem tööle kandideerimisel esitleda, samas on kogukondlikus tegevuses osalemine hea viis, kuidas terve elukaare vältel ennast sotsiaalselt aktiivsena hoida.</p>	<p>Eesti lõimumismonitooringust (2023) ilmnes, et muust rahvustest elanike jaoks on esmatähtsad võrdsed sotsiaalmajanduslikud tingimused ning võrdsed võimalused saavutada hea sotsiaalne positsioon, kuid eestlaste seisukohalt on lõimumises esiplaanil keelelised ja kultuurilised aspektid, nagu eesti keele oskus, ajaloo tõlgendamine, eesti kultuuri ja eluviisi hindamine. Samas valitseb eestlaste ja muude rahvuste esindajate vahel üksmeel selliste lõimingu põhiväärtuste suhtes nagu vägivalla puudumine rahvuste vahel, üksteise usaldamine, ühine panustamine Eesti majanduse arengusse ning Eesti põhiseaduse austamine. Kogukondlike tegevustega aidatakse kaasa sotsiaalsete kontaktide tekkele ja võrgustumisele, samuti on võimalus omandada kogemusi vabatahtlikuna projektides osaledes. Laiem kontaktidevõrgustik ning</p>	Kaudne puutumus

			kogemused tõstavad omakorda inimese konkurentsivõimet tööturul ning turvatunnet.	
Kliima (CPR artikkel 9 ja 73) ja keskkonnahoid				Kaudne puutumus.
a) Kliimamuutuste leevendamine b) Kliimamuutustega kohanemine c) Keskkonnahoid		Meetmel on kaudne puutumus hinnatava keskkonnaeesmärgiga, sest sündmusi korraldatakse võimaluse korral keskkonnahoidlikult.	Tegevus hõlmab sündmuste korraldamist, kus saab võimaluste piires teha keskkonnahoidlikke valikuid. Kogukondade vaheliste koostöösündmuste kaudu on võimalik propageerida keskkonnasäästlikkust, seda nii ürituse korralduse kui ka sündmuse sisu kaudu (nt talgud ümbruskonna puhastamiseks vmt).	